

طراحی و برازش الگوی ساختاری تأثیر نقش مهارت‌های رهبری مربیان در انسجام گروهی و عملکرد تیمی تیم‌های والیبال و فوتسال

حوریه دهقان‌پوری^{۱*}، محمد سیاوشی^۲، الهام وسدی^۳، معصومه ناظمی^۴

۱- استادیار مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه صنعتی شاهرود، شاهرود، ایران. ۲- استادیار گروه مدیریت ورزشی دانشگاه پیام‌نور. ۳- استادیار فیزیولوژی ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه صنعتی شاهرود، شاهرود، ایران. ۴- دانشجوی دکتری فیزیولوژی ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه مازندران، بابل‌سر، ایران.

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۲/۱۰ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۵/۱۳

Designing and Fitting the Structural Model of Role of Coaches' Leadership Skills Impact on the Group Cohesion and Team Performance of Volleyball and Futsal Teams

Houriyeh Dehghanpouri^{1*}, Mohammad Siavashi², Elham Vosadi³, Masoomeh Nazemi⁴

1- Assistant Professor of Sports Management, Faculty of Physical Education and sport sciences, Shahrood University of Technology, Shahrood, Iran. 2-Assistant Professor of Payame Noor. 3- Assistant Professor of Sports Physiology, Faculty of Physical Education and sport sciences, Shahrood University of Technology, Shahrood, Iran. 4- Ph.D student of Sports Physiology, University of Mazandaran, Babolsar, Iran.

Received: (2020/04/29)

Accepted: (2020/08/03)

Abstract

The general purpose of this study was to design and fit the structural pattern of role of coaches' leadership skills impact on the group cohesion and team performance of volleyball and futsal teams in the thirtieth period of female student sports competitions throughout the country. This goal-based research is applied and by nature, it is descriptive-analytical and this research is a survey. The statistical population of the study consisted of all instructors participating in thirty-three courses of female students' sports competitions across the country. The statistical sample size was estimated to be 168 according to Cochran formula. The questionnaire was used to collect data. Data were analyzed by SPSS, Excel and AMOS software. Data were analyzed using Pearson correlation test and structural equation modeling. The results showed, leadership skills on team cohesion, leadership skills on team performance, and team cohesion had a direct and positive impact on team performance. The model parameters all indicate a good fit and confirm the research model. Coaches need to further develop their leadership skills and have the ability to effectively apply any of the technical, cognitive and human skills in the right circumstances. In general, they need to be effective in changing circumstances.

Keywords: Structural model, Leadership skills, Team cohesion, Team performance, Coach.

چکیده

هدف کلی از پژوهش حاضر طراحی و برازش الگوی ساختاری تأثیر نقش مهارت‌های رهبری مربیان در انسجام گروهی و عملکرد تیمی تیم‌های والیبال و فوتسال حاضر در سی‌امین دوره مسابقات ورزشی دانش‌آموزان دختر سراسر کشور می‌باشد. این پژوهش براساس هدف، کاربردی و از نظر ماهیت، توصیفی - تحلیلی می‌باشد و به روش پیمایشی انجام شده است. جامعه آماری پژوهش را کلیه مربیان شرکت‌کننده در سی‌امین دوره مسابقات ورزشی دانش‌آموزان دختر سراسر کشور تشکیل می‌دهند. حجم نمونه آماری براساس فرمول کوکران ۱۶۸ نفر برآورد شد. برای جمع‌آوری داده‌ها، از پرسشنامه استفاده شده است. تجزیه و تحلیل داده‌ها با نرم‌افزار SPSS، Excel و AMOS به عمل آمد. داده‌ها با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون و به روش مدلسازی معادلات ساختاری تحلیل گردید. نتایج نشان داد، مهارت‌های رهبری بر انسجام تیمی، مهارت‌های رهبری بر عملکرد تیمی و انسجام تیمی بر عملکرد تیمی تأثیر مستقیم و مثبتی داشت. شاخص‌های مدل، همگی نشان‌دهنده برازش مطلوب و تأیید مدل پژوهش است. مربیان می‌توانند باید مهارت‌های رهبری خود را بیش از پیش تقویت نمایند و توانایی به کار بردن مؤثر هر کدام از مهارت‌های فنی، ادراکی و انسانی را در شرایط مناسب داشته باشند. به طور کلی، به نظر می‌رسد، آن‌ها باید در شرایط متغیر، اقدام و عمل مؤثری را داشته باشند.

واژه‌های کلیدی: الگوی ساختاری، مهارت رهبری، انسجام تیمی، عملکرد تیمی، مربی.

* نویسنده مسئول: حوریه دهقان پوری

*Corresponding Author: Houriyeh Dehghanpouri, E-mail :h.dehghanpouri@shahroodut.ac.ir

مقدمه

رهبری یکی از مباحث پیچیده در ادبیات مدیریتی است و سال‌هاست محققان براساس تمرکز بر ابعاد مختلف این مسئله به نظریه‌پردازی‌های مختلف پرداخته‌اند (۱). همچنین به دلیل اهمیت نقشی که رفتارهای رهبری مربیان بر فرآیندهای روانی و عملکردی ورزشکاران دارد، روان‌شناسان ورزشی به مطالعه پیامدهای این رفتارها علاقه‌مند شده‌اند (۲). از طرفی موفقیت تیم‌های ورزشی نیز همانند سایر سازمان‌ها، به خاطر توانایی و صلاحیت منابع انسانی است (۳) و مربیان در این میان جایگاه والایی در برنامه‌های ورزشی دارند (۴) و نقش آن‌ها چنان مهم است که به عنوان محور اصلی و رکن مهم تیم‌های ورزشی تلقی می‌شوند (۵).

مربیان با اتکا به دانش، تجربیات و اطلاعات خویش در جهت رساندن ورزشکار به سکوهایی افتخار نقش اصلی را ایفا می‌کنند (۴). مربی به عنوان یک رهبر مسئولیت گروه یا تیم را برای رسیدن به هدف مورد نظر به عهده دارد تا با استفاده از مهارت‌های خود، کار هدایت و رهبری را برای توسعه ساختار و انسجام اعضاء در پیش گیرد (۶). مارلن^۱ (۲۰۰۰)، مهارت‌های رهبری مورد نیاز مدیران را شامل رهبر در نقش یک دوراندیش، رهبر در نقش حل‌کننده‌ی مشکلات، رهبر در نقش سازنده‌ی گروه، رهبر در نقش برقرارکننده‌ی ارتباط، رهبر در نقش توزیع‌کننده‌ی قدرت، رهبر در نقش رابط، رهبر در نقش برنامه‌ریز و رهبر در نقش رهبر می‌داند (۷). کاتز^۲ نیز مهارت‌های رهبری را به سه دسته طبقه‌بندی می‌کند: ۱) ادراکی^۳؛ منظور از این مهارت، درک سازمان به عنوان یک واحد کلی است. یعنی این که مدیر تشخیص دهد چگونه هر یک از وظایف مختلف سازمان به دیگری وابسته است و تغییر در هر یک از قسمت‌های دیگر را نیز تحت تأثیر قرار خواهد داد. به طور کلی، مهارت ادراکی شامل خلاقیت و نوآوری، تصمیم‌گیری، شناخت نظریه‌ها، شناخت و حل بحران و مهارت استفاده از زمان می‌باشد. ۲) انسانی^۴؛ منظور از مهارت‌های انسانی، توانایی مدیر در ارائه‌ی کار ثمربخش به عنوان یکی از اعضاء گروه و ایجاد تفاهم و همکاری بین گروهی است که هدایت و رهبری آن را بر عهده دارد. به طور کلی، مهارت‌های انسانی شامل مهارت در رهبری، مهارت در مشارکت کارکنان، مهارت در تعارض، مهارت در برقراری ارتباط سازمانی، مهارت در ایجاد فرهنگ سازمانی و مهارت در ایجاد تیم‌های گروهی

می‌باشد. ۳) فنی^۵؛ یعنی، دانایی و توانایی در انجام دادن وظایف خاص که لازمه آن ورزیدگی در کاربرد فنون و ابزار ویژه و شایستگی عمل در انجام فعالیت است. مهارت‌های فنی از طریق تحصیل، کارورزی و تجربه حاصل می‌شوند. به طور کلی، مهارت‌های فنی شامل برنامه‌ریزی، هماهنگی، بودجه بندی، امور پرسنلی، نظارت و ارزشیابی می‌باشد (۷). نتایج تحقیقات نشان می‌دهد که مربیان می‌توانند با داشتن مهارت‌های خاص و شناخت عوامل روانی و فیزیکی، در بسیاری از فعالیت‌های ورزشی که به ویژه به شکل گروهی صورت می‌گیرد، ورزشکاران را با توجه به توانایی‌های فردی و عوامل اثرگذار بر عملکرد گروهی به سوی انسجام بیشتر و در نهایت پیشرفت و موفقیت سوق دهند (۶). انسجام یا همبستگی از شاخص‌های مهمی است که بر کار گروهی اثرگذار است. انسجام حدی است که در آن افراد گروه جذب یکدیگر شده و در هدف‌های گروه سهیم هستند. هر قدر اعضای گروه بیش‌تر جذب یکدیگر شوند و هدف‌های فردی اعضای گروه هماهنگ‌تر باشد، انسجام گروه بیش‌تر خواهد شد (۸). اعتقاد عمومی مربیان ورزش‌های گروهی بر این است که اعضای تیم برای موفقیت به داشتن احساس اتحاد گروهی، اتفاق و انسجام نیاز دارند. در محیط ورزشی، انسجام تیمی به عنوان فرآیندی پویا تعریف شده است که تمایل یک گروه برای پیوستن به همدیگر و باقی ماندن به صورت یک تیم را برای رسیدن به اهداف نشان می‌دهد (۹). دو بعد انسجام تیمی از نظر کارون^۶، انسجام تکلیف و انسجام اجتماعی می‌باشد. انسجام تکلیف نشان می‌دهد که تا چه اندازه فرد اعضای گروه را به هدف‌های مربوط به خود می‌رساند (۱۰). انسجام اجتماعی مربوط به رضایت‌مندی در برآورد نیازهای اجتماعی و احساسی اعضاء و نیز میزان دوستی و وابستگی آن‌ها می‌باشد (۹). کارون (۲۰۰۲)، در پژوهش خود به این نتیجه دست یافت که در ورزش‌هایی که فعل و انفعالات قابل ملاحظه و همکاری و هماهنگی زیادی در بین بازیکنان آن وجود دارد (مانند فوتبال، والیبال و ...) برای موفقیت تیمی سطوحی از انسجام گروهی مورد نیاز است (۱۱).

نتایج تحقیقات نشان می‌دهد که، مربیان این پتانسیل را دارند که بر انسجام تیمی تأثیر بگذارند. این عوامل رهبری ممکن است به صورت مستقیم یا غیرمستقیم از طریق وساطت شخصی یا فاکتورهای تیمی اثر بگذارد (۱۲). طی سال‌های متمادی، محققان زیادی الگوها و نظریه‌های رهبری را به طور

4. Human
5. Technical
6. Carron

1. Marlène
2. Katz
3. Conceptual

عوامل یکسانی را گزارش کرده‌اند که عملکرد تیمی را تحت تأثیر قرار می‌دهد (۳۵). نتایج اکثر تحقیقات نشان می‌دهد، در بررسی عملکرد تیمی سه اثر تعاملی وجود دارد که عبارت است از: الف) رهبری، ب) سطح دانش، توانایی‌ها و هوش، ج) انسجام تیمی (۳۶). بنابراین با در نظر گرفتن مدل‌ها و نظریات گذشته می‌توان عوامل مؤثر بر عملکرد تیمی را در قالب سه متغیر رفتار مربیان، عوامل تیمی و ویژگی‌های بازیکنان جمع-بندی کرد (۳۵).

تحقیقات مختلفی در خصوص نقش رهبری مربیان بر عملکرد تیمی ورزشکاران صورت گرفته است. اکثر تحقیقات نقش سبک‌های رهبری مربیان را بر عملکرد تیمی ورزشکاران مورد بررسی قرار داده‌اند (۳۹، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۵). این مطالعات نشان داده‌اند که رهبری بر عملکرد تیمی تأثیر مثبت و فزاینده‌ای دارد. لیکن تحقیقی که نقش مهارت‌های رهبری مربیان را بر عملکرد تیمی ورزشکاران مورد بررسی قرار دهد، انجام نشده است. در حالی که، مربیان تیم‌های ورزشی باید به عوامل بسیاری به منظور پیشرفت عملکرد تیمی و افزایش توانمندی‌های ورزشکاران توجه داشته باشند، زیرا درک ورزشکار از رفتارها و بازخوردهای مربی تأثیر بسیار زیادی روی جنبه‌های روانی از جمله رفتار، انگیزش، عملکرد، اضطراب و اعتماد وی خواهند داشت (۴۶).

ورزشکاران و مربیان، به‌عنوان تشکیلات اجتماعی، خط مقدم ایجاد پیروزی‌ها یا ناکامی‌های حوزه ورزش تلقی می‌شوند. کاوش در عملکرد این دو گروه به منظور شناسایی ویژگی‌های رفتاری و عملکردی آن‌ها در تعاملات بین‌فردی و بین‌گروهی و آگاهی از نقش آن‌ها در کسب نتایج مطلوب یا نامطلوب، اتحاد و انسجام گروهی و پویایی و سرزندگی تیمی، باعث تعیین معیارهای عملکردی مطلوب و مؤثر در فرآیند مدیریت صحیح و اصولی و ایجاد بازخورد عملکردی به ورزشکاران و مربیان از یک طرف و ایجاد تحرک و تحول اجتماعی مثبت از طرف دیگر می‌گردد (۳۰).

در این میان، جامعه‌ی ایران یکی از جوان‌ترین جمعیت‌های دنیا را دارا است که دانش‌آموزان زیادی در مدارس آن مشغول به تحصیل هستند. نیازهای حوزه‌ی تربیت بدنی و ورزش این دانش‌آموزان ایجاب می‌کند تا مدیران تربیت بدنی و تندرستی ادارات آموزش و پرورش و نیز مربیان، شیوه‌ها و مهارت‌های رهبری و نیز هدایت صحیحی اتخاذ نمایند تا با وجود محدودیت‌ها بتوانند از عهده‌ی سازماندهی کلیه‌ی منابع و

عام (۱۳، ۱۴ و ۱۵) و در مدارس به طور خاص مورد بررسی قرار داده‌اند (۱۶، ۱۷). تحقیقات متعددی نیز در خصوص اثربخشی رهبری مربیان بر انسجام تیم‌ها انجام شده است (۱۸، ۲۱، ۲۲، ۲۵، ۲۶)؛ لیکن اکثر این تحقیقات نقش سبک‌های رهبری مربیان و انواع رفتارهای رهبری مربیان را بر انسجام تیمی ورزشکاران مورد بررسی قرار داده‌اند. اکثر این پژوهش‌ها حاکی از ارتباط میان انواع سبک‌های رهبری و رفتارهای رهبری مربیان با افزایش سطح انسجام گروهی تیم‌های ورزشی است. این در حالی است که بر اساس مدل نظری کارون (۱۹۸۵)، مهارت‌های رهبری نیز از متغیرهای تأثیرگذار در انسجام گروهی تیم‌های ورزشی است. با این وجود تحقیقی در این خصوص در حوزه‌ی ورزشی در داخل و خارج از کشور در حیطه‌ی مطالعاتی محقق وجود نداشت (۲۸).

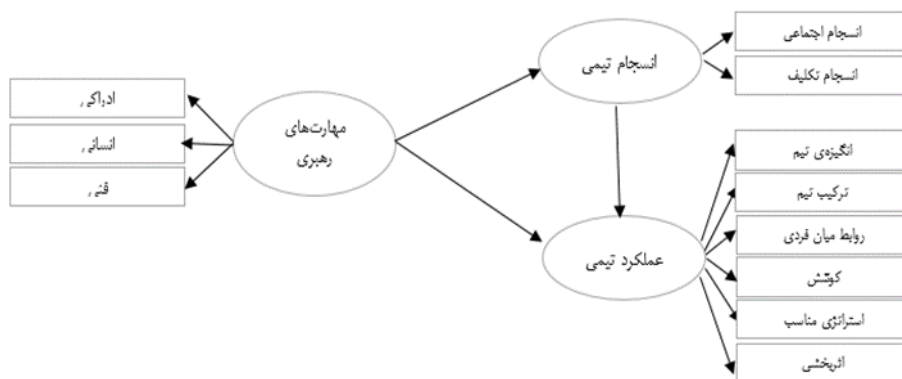
از طرف دیگر، نتایج تحقیقات نشان داده است که رهبری و انسجام عناصری کلیدی برای رشد گروه و تیم هستند و شیوه‌ای که رهبران برای ارتقای انسجام تیمی به کار می‌گیرند، تأثیرات فراوانی بر عملکرد یک گروه دارد (۲۹) و رفتارهای مربی‌گری بر کارایی مربی‌گری تأثیرگذار است و توان پیش‌بینی کارایی مربی‌گری و عملکرد تیمی را نیز دارد (۳۰).

عملکرد تیمی ورزشکاران، یکی از مسائل اصلی علوم ورزشی طی دهه‌های گذشته بوده و شناسایی دلایلی که چرا برخی افراد و گروه‌ها به موفقیت می‌رسند، هدف مشترک ادبیات روانشناسی ورزشی است (۳۱). وقتی صحبت از عملکرد می‌شود نتیجه کار به‌دست‌آمده به ذهن متبادر می‌گردد، در زمینه عملکرد، عده‌ای عملکرد را برای فرایند انجام کار و نحوه انجام وظایف به کار می‌برند. در طرح جامع ارزیابی عملکرد منظور از عملکرد هم نتایج به‌دست آمده و هم فرایند کاری می‌باشد و برای بررسی دقیق عملکرد ورزشی تنها ارزیابی اهداف نتیجه‌ای کافی نیست و باید به اهداف فرایندی نیز توجه کرد (۳۲).

پژوهشگران مختلف، ابعاد متعددی برای عملکرد تیمی در نظر گرفته‌اند (۳۳). هوئگل و پاربوتته^۱ (۲۰۰۷)، شش بعد ارتباط، هماهنگی، تعادل کمک‌های اعضا، حمایت متقابل و انسجام را برای بررسی کیفیت عملکرد تیمی مطرح کرده‌اند (۳۴) در سال‌های اخیر، برخی از پژوهش‌گران تأثیر عوامل روان‌شناختی بر عملکرد تیمی را مورد بررسی قرار داده و نظریه‌ها و مدل‌های مختلفی را ارائه داده‌اند. تقریباً اکثر پژوهش‌ها فاکتورها و

از این رو با توجه به مباحث فوق و نیز با اشاره به اهداف مهم مربیان در رشته‌های مختلف ورزشی در رسیدن به سطح مطلوب هماهنگی و انسجام بین اعضای تیم و عملکرد تیمی خوب و با عنایت به اهمیت بالای انسجام گروهی و عملکرد تیمی ورزشکاران در بین دانش‌آموزان ورزشکار، محقق در پژوهش حاضر به بررسی نقش مهارت‌های رهبری مربیان در انسجام گروهی و عملکرد تیمی تیم‌های فوتسال و والیبال حاضر در سی‌امین دوره‌ی مسابقات ورزشی دانش‌آموزان دختر سراسر کشور پرداخته است. تحقیقات در خصوص مؤلفه‌های مورد بحث به طور اعم، مدل مفهومی خاصی را در این حوزه پیشنهاد نداده‌اند، لیکن در این پژوهش براساس مبانی نظری، سازه‌ای در خصوص نقش مهارت‌های رهبری مربیان در انسجام گروهی و عملکرد تیمی فرض شده است (شکل ۱).

استعدادها برآیند و میزان بهره‌وری تک‌تک منابع را در نظام آموزش و پرورش بهبود بخشند (۴۷). در بسیاری از موارد در کشورمان مشاهده می‌کنیم که ورزشکاران و تیم‌های ورزشی حتی با داشتن امکانات کافی و مربیان مجرب، انسجام گروهی و عملکرد تیمی مناسبی را ندارند و این موضوع در بین دانش‌آموزان ورزشکار نیز وجود دارد. اگرچه تاکنون در این خصوص تحقیقات متعددی انجام شده است و همان‌گونه که در مورد آن بحث شد، هر کدام به جنبه‌های خاصی از آن پرداخته‌اند، با این وجود تحقیقی که با رویکرد جامع به بررسی نقش مهارت‌های رهبری مربی بر انسجام گروهی و عملکرد تیمی ورزشکاران پرداخته باشد، در حیطه‌ی مطالعاتی محقق در داخل و خارج از کشور وجود نداشت. از طرف دیگر، پراکندگی مطالعات و عدم انسجام تحقیقات در برخی موارد، ضرورت انجام مطالعه‌ای جامع در این خصوص را ایجاد می‌نماید.

شکل ۱. مدل مفهومی تحقیق

روش شناسی

پژوهش حاضر یک مطالعه‌ی مقطعی است. براساس هدف، کاربردی و از نظر ماهیت، توصیفی - تحلیلی می‌باشد و به روش پیمایشی انجام شده است. جامعه آماری پژوهش را کلیه‌ی مربیان شرکت‌کننده در سی‌امین دوره‌ی مسابقات ورزشی دانش‌آموزان دختر سراسر کشور تشکیل می‌دهند. حجم جامعه‌ی آماری جمعاً ۳۰۰ مربی از ۳۱ استان در ۲۳ تیم فوتسال و ۲۴ تیم والیبال بود. حجم نمونه‌ی آماری براساس فرمول کوکران ۱۶۸ نفر برآورد شد. پرسشنامه در جامعه‌ای متشکل از کلیه‌ی مربیان شرکت‌کننده به روش نمونه‌برداری احتمالی نامحدود (تصادفی ساده) صورت گرفت. ۱۷۰ پرسشنامه در بین مربیان توزیع گردید. از بین این تعداد پرسشنامه‌ی توزیع شده، ۱۵۸ پرسشنامه کامل و بی‌نقص بازگشت داده شد. نرخ بازگشت پرسشنامه ۹۲/۹۴ درصد بود.

پرسشنامه‌ی مورد استفاده شامل ۴ بخش می‌باشد. بخش اول شامل اطلاعات جمعیت شناختی (سن، سابقه‌ی فعالیت و تحصیلات) می‌باشد. بخش دوم پرسشنامه‌ی استاندارد مهارت‌های رهبری

کافمن - اسکاربورگ و لیندکویست (۱۹۹۹)، حاوی ۱۸ سؤال پنج گزینه‌ای بر اساس طیف لیکرت در قالب ۳ مؤلفه (سوالات ۱ تا ۶ مربوط به مؤلفه‌ی مهارت‌های ادراکی، سوالات ۷ تا ۱۲ مربوط به مؤلفه‌ی مهارت‌های انسانی و سوالات ۱۳ تا ۱۸ مربوط به مؤلفه‌ی مهارت‌های فنی) می‌باشد (۴۸). روایی این پرسشنامه در پژوهش بیابانی و همی (۱۳۹۷)، (۴۹) و منتی و همکاران (۱۳۹۶)، (۵۰) و کریمی‌محلی و سلیمیان (۱۳۹۳)، (۵۱) تأیید و پایایی آن به روش آلفا کرونباخ در تحقیق بیابانی و همکاران (۱۳۹۷)، برای کل پرسشنامه ۰/۹۳ گزارش شد و در تحقیق کریمی‌محلی و سلیمیان (۱۳۹۳) برای مؤلفه‌ی مهارت فنی ۰/۹۳، مؤلفه‌ی مهارت انسانی ۰/۹۲ و برای مؤلفه‌ی مهارت ادراکی ۰/۸۹ بدست آمد. بخش سوم پرسشنامه استاندارد محیط گروهی در ورزش (GEQ) کارن و همکاران (۱۹۸۸)، حاوی ۱۸ سؤال در طیف ۹ گزینه‌ای لیکرت با ۲ بعد (سوالات ۱، ۳، ۵، ۷، ۹، ۱۱، ۱۳، ۱۵، ۱۷ مربوط به مؤلفه‌ی انسجام اجتماعی و سوالات ۲، ۴، ۶، ۸، ۱۰، ۱۲، ۱۴، ۱۶ و ۱۸ مربوط به مؤلفه‌ی انسجام تکلیفی) می‌باشد. روایی محتوایی، صوری

معنی داری برای تمامی تجزیه و تحلیل‌ها $P < 0.05$ در نظر گرفته شد.

یافته های تحقیق

نتایج حاصل از آمار توصیفی پژوهش حاضر نشان داد، بیشترین تعداد در طبقه‌ی سنی ۳۵ تا ۴۰ سال (۹۸ نفر)، دارای تحصیلات فوق لیسانس (۹۹ نفر) و با سابقه‌ی کاری ۱۰ تا ۱۲ سال (۸۵ نفر) می‌باشند. در جدول (۱) اطلاعات مربوط به پرسش‌نامه‌های مورد استفاده آورده شده است. پرسشنامه‌ی استاندارد مهارت‌های رهبری کافمن-اسکاربورگ و لیندکویست (۱۹۹۹)، حاوی ۱۸ سؤال در قالب ۳ مؤلفه (ادراکی، انسانی و فنی) می‌باشد. پرسشنامه استاندارد محیط گروهی در ورزش کارن و همکاران (۱۹۸۸)، حاوی ۱۸ سؤال با ۲ بعد (انسجام اجتماعی و انسجام تکلیف) می‌باشد و پرسشنامه‌ی استاندارد عملکرد تیمی مایکل‌وست (۲۰۰۴)، حاوی ۱۷ سؤال با ۶ مؤلفه (انگیزه‌ی تیم، ترکیب تیم، روابط میان فردی، کوشش، استراتژی مناسب، اثربخشی) می‌باشد.

و ملاکی پرسشنامه‌ی مذکور در پژوهش شرری و همکاران (۱۳۹۲) مورد تأیید قرار گرفت. پایایی پرسشنامه‌ی مذکور نیز در پژوهش شرری و همکاران (۱۳۹۲) با ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۵ مورد تأیید قرار گرفت. در نهایت بخش چهارم، پرسشنامه‌ی استاندارد عملکرد تیمی مایکل‌وست (۲۰۰۴)، حاوی ۱۷ سؤال در طیف ۷ گزینه‌ای لیکرت با ۶ مؤلفه (سوالات ۱ تا ۳ مربوط به مؤلفه‌ی انگیزه‌ی تیم، سوالات ۴ تا ۶ مربوط به مؤلفه‌ی ترکیب تیم، سوالات ۷ تا ۹ مربوط به مؤلفه‌ی روابط میان فردی، سوالات ۱۰ تا ۱۲ مربوط به مؤلفه‌ی کوشش، سوالات ۱۳ تا ۱۵ مربوط به مؤلفه‌ی استراتژی مناسب، سوالات ۱۶ و ۱۷ مربوط به مؤلفه‌ی اثربخشی) می‌باشد. روایی و پایایی پرسشنامه‌ی مذکور در پژوهش باقری و همکاران (۱۳۹۴) بررسی و مورد تأیید قرار گرفت (۵۲). پس از جمع‌آوری اطلاعات از طریق پرسش‌نامه، تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار Excel، SPSS و AMOS به عمل آمد. داده‌های بدست آمده از طریق پرسشنامه‌ها با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون و به روش مدلسازی معادلات ساختاری تحلیل گردید. سطح

جدول ۱. گویه‌های مربوط به پرسش‌نامه‌ها

شماره گویه‌ها	مؤلفه‌ها	پرسشنامه
۱-۶	ادراکی	مهارت‌های رهبری کافمن-
۷-۱۲	انسانی	اسکاربورگ و لیندکویست (۱۹۹۹)
۱۳-۱۸	فنی	
۱، ۳، ۵، ۷، ۹، ۱۱، ۱۳، ۱۵، ۱۷	انسجام اجتماعی	محیط گروهی در ورزش (GEQ)
۲، ۴، ۶، ۸، ۱۰، ۱۲، ۱۴، ۱۶، ۱۸	انسجام تکلیف	کارن و همکاران (۱۹۸۸)،
۱-۳	انگیزه‌ی تیم	عملکرد تیمی مایکل‌وست (۲۰۰۴)
۴-۶	ترکیب تیم	
۷-۹	روابط میان فردی	
۱۰-۱۲	کوشش	
۱۳-۱۵	استراتژی مناسب	
۱۶، ۱۷	اثربخشی	

و بین مهارت‌های رهبری و عملکرد تیمی ارتباط مثبت و معنی داری وجود دارد؛ هم‌چنین بین انسجام تیمی و عملکرد تیمی ارتباط مثبت و معنی داری وجود دارد ($P < 0.01$).

از آنجایی که زیربنای اصلی مدل‌های معادلات ساختاری ماتریس همبستگی است، در جدول ۲، ماتریس همبستگی بین متغیرهای تحقیق ارائه شده است. نتایج ضریب همبستگی پیرسون نشان داد که بین مهارت‌های رهبری با انسجام تیمی

جدول ۲. همبستگی بین متغیرها

متغیرها	۱	۲	۳
۱. مهارت‌های رهبری	۱		
۲. انسجام تیمی	۰/۲۰۵***	۱	
۳. عملکرد تیمی	۰/۴۸۴***	۰/۳۵۲***	۱
دامنه	۱-۵	۱-۵	۱-۵

* $p < 0.05$; ** $p < 0.01$

شاخص‌های برازش مدل، شاخص برازش هنجار نشده یا توکر- لوئیس (TLI)، $0/92$ ؛ شاخص برازش هنجار شده (NFI)، $0/951$ ؛ شاخص برازش تطبیقی (CFI)، $0/94$ ؛ شاخص برازش افزایشی (IFI)، $0/94$ ؛ شاخص برازش نسبی (RFI)، $0/911$ و شاخص کای اسکور بهنجار شده به درجه آزادی (CMIN/DF)، $1/45$ ، همگی نشان‌دهنده برازش مطلوب و تایید مدل پژوهش است.

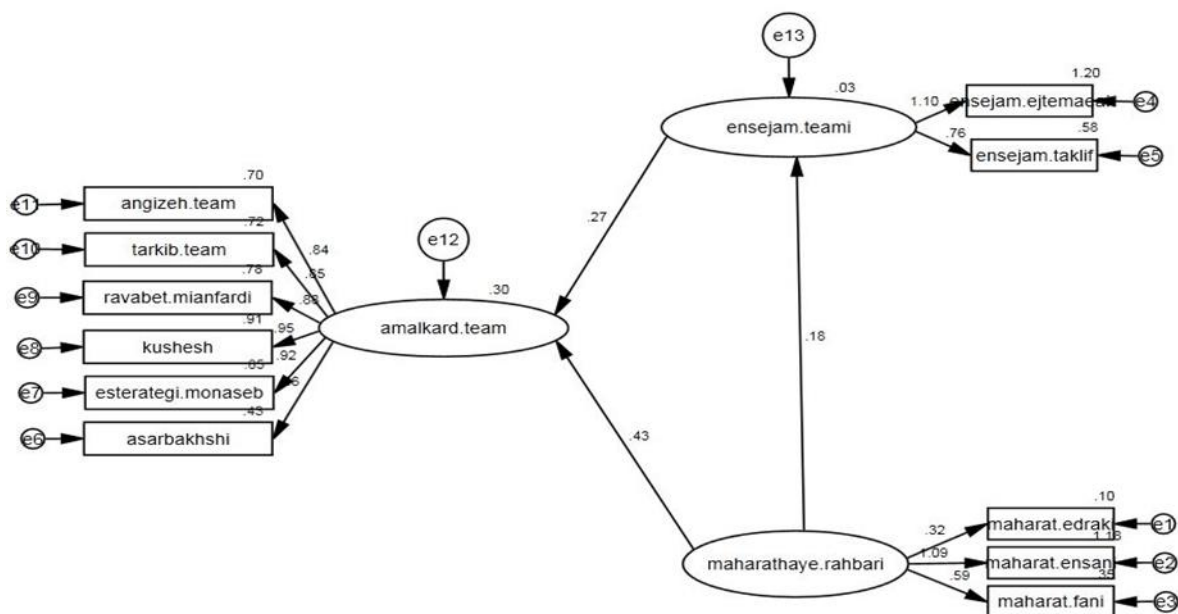
با توجه به اطلاعات جدول ۳، شاخص‌های مدل، برازش مناسبی را نشان می‌دهند. سطح پوشش کای اسکور (p value)، برابر با $0/313$ بوده که بیانگر مناسب بودن برازش مدل است؛ از طرف دیگر، ریشه میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA) به عنوان شاخصی مهم دارای مقداری کمتر از $0/1$ است ($0/07$)؛ به بیان دیگر، با اطمینان می‌توان گفت که مدل مفهومی پژوهش مورد پذیرش قرار گرفته است. دیگر

جدول ۳. شاخص‌های برازش مدل

شاخصها	نام شاخص	اختصار	مدل	ملاک	تفسیر
شاخص‌های برازش مطلق	سطح پوشش کای اسکور	p value	$0/313$	$P(\chi^2) > 0/05$	برازش مطلوب
	شاخص نیکویی برازش	GFI	$0/91$	$GFI > 0/9$	برازش مطلوب
	شاخص نیکویی برازش اصلاح شده	AGFI	$0/91$	$AGFI > 0/9$	برازش مطلوب
	ریشه میانگین مربعات باقیمانده	RMR	$0/040$	$RMR < 0/05$	برازش مطلوب
شاخص‌های برازش تطبیقی	برازش هنجار نشده (توکر-لوئیس)	NNFI(TLI)	$0/92$	$NNFI > 0/9$	برازش مطلوب
	شاخص برازش هنجار شده یا شاخص بنتلر - بونت	NFI	$0/951$	$NFI > 0/9$	برازش مطلوب
	شاخص برازش تطبیقی	CFI	$0/94$	$CFI > 0/9$	برازش مطلوب
	برازش نسبی	RFI	$0/911$	$RFI > 0/9$	برازش مطلوب
	برازش افزایشی	IFI	$0/94$	$IFI > 0/9$	برازش مطلوب
شاخص‌های برازش مقتصد	ریشه میانگین مربعات خطای برآورد	RMSEA	$0/07$	$RMSEA < 0/1$	برازش مطلوب
	کای اسکور بهنجار شده به درجه آزادی	CMIN/df	$1/45$	بین ۱ تا ۳	برازش مطلوب

غیرمستقیم ($0/050$) تأثیر مثبتی داشت. نتیجه دیگر معادلات ساختاری نشان داد که انسجام تیمی بر عملکرد تیمی تأثیر مستقیم و مثبتی ($0/27$) داشت. یعنی به ازای هر واحد افزایش در متغیر انسجام تیمی $0/27$ متغیر عملکرد تیمی افزایش می‌یابد.

همانطور که در شکل ۲ و جدول ۴ ملاحظه می‌شود، مهارت-های رهبری بر انسجام تیمی تأثیر مستقیم و مثبتی ($0/18$) داشت. یعنی به ازای هر واحد افزایش در متغیر مهارت‌های رهبری $0/18$ متغیر انسجام تیمی افزایش می‌یابد. همچنین مهارت‌های رهبری بر عملکرد تیمی به طور مستقیم ($0/43$) و

شکل ۲. مدل معادلات ساختاری تحقیق

جدول ۴. اثر مهارت های رهبری سرپرستان در انسجام تیمی و عملکرد تیمی

اثر متغیرها			متغیرها		
کل	غیر مستقیم	مستقیم			
+ / ۱۸	---	۰ / ۱۸	انسجام تیمی	<---	مهارت های رهبری
+ / ۴۷	۰ / ۵۰	۰ / ۴۳	عملکرد تیمی	<---	مهارت های رهبری
+ / ۲۷	---	۰ / ۲۷	عملکرد تیمی	<---	انسجام تیمی

تحقق اهداف مشترک و عملکرد خوب ورزشی، داشتن وحدت و انسجام گروهی یا تیمی است (۵۴). از این رو، پژوهش حاضر به بررسی نقش مهارت های رهبری در انسجام گروهی و عملکرد تیمی تیم های فوتسال و والیبال حاضر در سی امین دوره مسابقات ورزشی دانش آموزان دختر سراسر کشور پرداخته است. نتایج حاصل از پژوهش حاضر نشان داد، بین مهارت های رهبری با انسجام تیمی ارتباط مثبت و معنی داری وجود دارد. نتایج این قسمت از پژوهش با یافته های تحقیق کلندان^۱، ۲۰۰۷؛ چن^۲، ۲۰۰۷؛ هاگتاو^۳، ۲۰۰۰ هم خوانی دارد. نتایج حاصل از تحقیق آن ها نشان داده است که انسجام گروهی با رفتار رهبری مربیان در ارتباط است (۵۵، ۱۸، ۵۶). از طرف دیگر این قسمت از یافته های تحقیق حاضر با نتایج پژوهش پیس و کوزوب^۴ (۱۹۹۴) ناهم سو است. آن ها در

بحث و نتیجه گیری

رهبری، بالاترین شکل ارتباطات بین گروهی متشکل از افراد انسانی در یک سازمان است. رهبری را می توان براساس دیدگاه مرسوم، توانایی نفوذ و اثرگذاری در دیگران جهت هم افزایی و دستیابی به یک هدف خاص دانست (۱). رهبری ارتباط میان افرادی می باشد که در آن یکی می کوشد تا دیگران را به سمت هدفی معین سوق دهد (۵۳). طی سال های متمادی، محققان ورزشی، الگوها و نظریه های رهبری را از حوزه های سازمانی گرفته و میزان اثربخشی آن ها را در تیم های ورزشی مورد بررسی قرار داده اند (۲۰). از طرف دیگر، با توجه به این که انجام موفقیت آمیز هر کار گروهی مستلزم وجود همبستگی در بین اعضاء گروه است (۱۰). در ورزش به خصوص ورزش های گروهی نیز شرط لازم برای

3. Hightower
4. Peace & Kozub

1. Candan
2. Chen

هم‌چون لنگیزه‌ی تیمی، ترکیب تیم، رولبیت میان فردی، کوشش، استراتژی مناسب و اثربخشی تیمی توجه بیش‌تری داشته باشد. انگیزه‌ی تیمی میل به کوشش فراوان اعضای تیم در جهت تأمین هدف‌های تیمی به گونه‌ای است که این تلاش در جهت ارضای برخی از نیازهای فردی (پاداش) سوق داده شود. اثربخشی تیمی نیز دستیابی به مقاصد و اهداف مشترک از طریق هماهنگی فعالیت‌های اعضای تیم است (46). مربی می‌تواند با مطرح کردن اهمیت کار تیم و نیز با دادن بازخورد مناسب و روش انگیزه‌ی اعضا تیم را بالا ببرد. با مشخص کردن جا و اندازه‌ی درست تیم، ترکیب تیم را مناسب نماید. تعارض مخرب را در تیم در حد بسیار پایینی بیاورد و همه اعضای تیم را متعهد به انجام وظیفه نماید و بدین‌وسیله استراتژی‌های مناسبی را برای انجام کار مؤثر و عملکرد خوب توسعه دهد. مربی می‌تواند به طور مرتب به تیم خود بگوید که این تیم، تیم بهره‌وری است و کار تیم آن‌ها از کیفیت بالایی برخوردار است و بدین وسیله میزان اثربخشی تیم را بالا ببرد. یافته‌های تحقیق حاضر هم‌چنین نشان داد، بین انسجام تیمی و عملکرد تیمی ارتباط مثبت و معنی‌داری وجود دارد. انسجام تیمی برآیند تمام نیروهایی است که بر اعضا اثر می‌گذارد و موجب باقی ماندن آن‌ها در گروه می‌شوند. نیروهایی که باعث انسجام می‌شوند، عبارتند از: جذابیت گروه، مقاومت در برابر ترک گروه و انگیزش. حفظ عضویت گروه و انسجام گروهی به ابعاد متعددی از پویایی گروه مانند بلوغ، تجانس و اندازه‌ی آن مرتبط است (4). انسجام تیمی، فرایند پویایی است که به وسیله‌ی توانایی یک گروه برای حفظ اتحاد در تعقیب اهداف قابل اندازه‌گیری و یا ارضاء نیازهای هیجانی اعضا گروه نمایان می‌شود (3). مدل مفهومی اولیه انسجام در تیم‌های ورزشی که توسط کارون ارائه شده است، سه بخش را در بر می‌گیرد: درون‌دادها (سابقه‌ی انسجام گروه، عوامل محیطی، شخصیتی، رهبری و تیمی)، میان‌دادها (انواع انسجام در گروه‌های ورزشی: تکلیف و اجتماعی) و برون‌دادها یا نتایج انسجام گروهی (59). که در بخش برون‌دادها، انسجام تیمی به عنوان عنصری مرکزی و تعیین‌کننده در موفقیت و عملکرد تیمی است (60). همان‌گونه که رضانی‌نژاد و همکاران (2009)، در پژوهش خود به این نتیجه دست یافتند که، تیم‌های موفق، در مقایسه با تیم‌های کم موفق و ناموفق انسجام وظیفه‌ای و اجتماعی بیش‌تری دارند (61). نتایج این قسمت از پژوهش با یافته‌های تحقیق مصلحی و همکاران (1394) و بیل¹ و همکاران (2003) هم خوانی دارد (29، 62).

پژوهش خود رابطه‌ی معنی‌داری میان ابعاد رفتاری رهبری مربیان و انسجام اجتماعی تیم‌های بسکتبال دبیرستان‌های دخترانه نیافتند. به نظر می‌رسد ابعاد متفاوت رهبری مربیان در تحقیق پیس و کوزوب (1994) و نیز تحقیق حاضر از دلایل احتمالی ناهم‌سو بودن یافته‌ها باشد (57). این قسمت از یافته‌ها به نوعی با تحقیقات بسمی و همکاران، (1394) و حاتمی و همکاران، (1394) از جهت وجود رابطه‌ی معنی‌دار بین سبک‌های رهبری و انسجام تیمی نیز هم‌خوانی دارد؛ لیکن تحقیق حاضر فقط مهارت‌های رهبری مربیان را مدنظر قرار داده است (20 و 6). هرسی و بلانچارد (1375)، مهارت‌های مورد نیاز مدیران را شامل پنج دسته: مهارت‌های فنی، مهارت‌های انسانی، مهارت‌های ادراکی، مهارت‌های تشخیصی، مهارت‌های تطبیق دادن و مهارت‌های برقرار کردن ارتباط می‌دانند (7). با توجه به نتایج این قسمت از پژوهش به نظر می‌رسد، مربی که وظایف مربی‌گری تیم‌ها را به خصوص در حوزه‌ی دانش‌آموزی بر عهده دارند، باید برای افزایش انسجام تیمی ورزشکاران در تیم‌های مختلف تلاش کند تا این وظیفه‌ی مربی‌گری را به نحو احسن به انجام برساند. برای این منظور می‌تواند وظایف خود را براساس زمانی که دارد، اولویت‌بندی و سازمان‌دهی کند؛ یک دوره‌ی زمانی خاصی را برای رسیدن به موفقیت تیم در نظر بگیرد، درباره‌ی ایده‌ها و مفاهیم مورد نظرش با دانش‌آموزان صحبت کند و هیجان و اشتیاق خود را برای آن‌ها نیز نشان دهد و یک شنونده‌ی خوبی برای ورزشکارانش باشد. یافته‌های تحقیق حاضر هم‌چنین حاکی از این است که بین مهارت‌های رهبری و عملکرد تیمی ارتباط مثبت و معنی‌داری وجود دارد. تحقیقات مداوم در این زمینه نشان می‌دهد که رهبری مربی می‌تواند باعث بهبود عملکرد مربی شود و ارزیابی مؤثر از رهبری مربی نقش بسزایی در رضایت ورزشکاران و عملکرد آنان دارد. به همین خاطر رفتار مؤثر مربی می‌تواند عامل مهم و تعیین‌کننده‌ی در موفقیت ورزشکاران باشد (26). معمولاً یکی از صفات برجسته‌ای که تیم‌های موفق ورزشی را از تیم‌های ناموفق متمایز می‌سازد، رهبری مؤثر، فعال و شایسته مربی آن تیم است (58). بیش‌تر تحقیقات صورت گرفته در این خصوص نقش سبک‌های رهبری مربیان را بر عملکرد تیمی مورد بررسی قرار داده‌اند که نتایج آن‌ها حاکی از وجود رابطه و تأثیر مثبت و معنی‌دار رهبری بر عملکرد تیمی است (31، 37، 40، 42، 43، 25، 26). با این وجود و با توجه به نتایج این پژوهش به نظر می‌رسد مربی باید به اجزای عملکرد تیمی ورزشکاران

اجتماعی و سطح کلی انسجام گروهی تیم‌های والیبال لیگ برتر زنان ایران دارند (۲۵). به طور کلی یافته‌های تحقیق آن‌ها اهمیت رفتار رهبری مربی در تبیین انسجام گروهی و عملکرد تیمی را تأیید می‌کند. با توجه به این قسمت از یافته‌های پژوهش حاضر می‌توان اظهار کرد، نقش یک مربی در انگیزه بازیکنان و بازدهی واقعی تیمی قابل انکار نیست؛ هر چند ابزارهای به کار برده شده در راستای رهبری مؤثر با توجه به ماهیت خاص رشته‌های ورزشی از لحاظ ساختاری متفاوت است و توانایی‌های انفرادی ورزشکاران و اعمال متقابل آن‌ها را می‌طلبد (6). با این وجود، پیشنهاد می‌شود مربی فرصت کافی برای پیشرفت عملکرد فردی ورزشکاران در تیم به آن‌ها بدهد و آن‌ها را برای رسیدن به اهداف تیمی یا گروهی متحد و یکپارچه نماید. به آن‌ها آموزش دهد که به عنوان یک تیم و گروه عمل کنند تا به طور انفرادی و همه مسئولیت باخت یا عملکرد ضعیف را بر عهده بگیرند و به آن‌ها آموزش دهد که در زمان تمرین و مسابقه، در مورد وظایف هر بازیکن به راحتی با همدیگر ارتباط برقرار کنند.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله از کلیه مربیانی که فرصت گرانبهائی خود را در سی‌امین دوره‌ی مسابقات ورزشی دانش‌آموزان دختر سراسر کشور به میزبانی شهرستان شاهرود در اختیار ما قرار دادند و در انجام این پژوهش ما را یاری نمودند کمال تشکر و قدردانی را داریم.

به تعریف فستینگر و همکاران (۱۹۶۳)، انسجام اصطلاحی است که برای توصیف احساس جذابیت بین فردی و احساس تعلق به گروه توسط اعضاء و هم‌چنین میل اعضاء به ماندن در گروه استفاده می‌شود (۶۳). یافته‌های پژوهش مصلحی و همکاران (۱۳۹۴)، رابطه‌ی معنی‌داری را بین انسجام تیمی و موفقیت تیم و عملکرد تیم نشان می‌دهد (۲۹). بیل و همکاران (۲۰۰۳) نیز در پژوهش خود به این نتیجه دست یافتند که انسجام تیمی، فشارهای اجتماعی و انگیزشی موجب تسهیل عملکردهای تیمی و هم‌چنین باعث هماهنگی در فعالیت‌های کاری می‌شوند (۶۲).

نتایج حاصل از پژوهش حاضر حاکی از این است که مهارت‌های رهبری بر انسجام تیمی تأثیر مستقیم و مثبتی داشت. یعنی به ازای هر واحد افزایش در متغیر مهارت‌های رهبری، متغیر انسجام تیمی افزایش می‌یابد. این قسمت از یافته‌ها با نتایج پژوهش زردشتیان و خزایی (۱۳۹۸)، چیری (۱۳۹۶)؛ وحدانی و همکاران (۱۳۹۱) و طالبی و عبداللهی (۱۳۹۱) هم‌سو است (۶۴، ۱۰، ۲۵). زردشتیان و خزایی (۱۳۹۸)، در پژوهش خود به این نتیجه دست یافتند که، رابطه‌ی مثبت و معناداری بین رفتارهای مربیگری تقویت، آموزش فنی اقتضایی، آموزش فنی عمومی و سازماندهی با انسجام تیمی بازیکنان زن لیگ برتر هاکای ایران وجود دارد؛ اما، بین آموزش فنی تنبیهی و تنبیه با انسجام تیمی، رابطه منفی و معنی‌داری مشاهده می‌شود (۶۴). نتایج حاصل از پژوهش چیری (۱۳۹۶) نیز نشان داد، رفتارهای مربی‌گری بر انسجام و عملکرد تیمی تأثیر معناداری دارد (۱۰). یافته‌های حاصل از پژوهش وحدانی و همکاران (۱۳۹۱) نیز نشان داد، بازخورد مثبت مربی بر انسجام گروهی تأثیر مثبت و معنی‌داری دارد (۲۶). طالبی و عبداللهی (۱۳۹۱)، نیز در پژوهش خود به این نتیجه دست یافتند که رفتارهای دموکراتیک و آمرانه مربی نقش معنی‌داری در تبیین انسجام وظیفه‌ای، انسجام

Reference

1. Abdoallahi, H, Abaspour, A, Sahranvard Tashtifani, Y, Minaee, A., & GHolami, kh, "The identification of organizational factors in order to develop a distributed leadership in elementary schools, modern educational ideas", 2019, 14(4): 7-38. [Persian].
2. Aghazadeh, M.Torani, M, "Conceptual challenges supervising the school - based approach, training and reform of organizational leadership, school management", 2012, 4: 25-32. [Persian]
3. Azadfada, SH, Tondnevis, F., & Kazemnezhad, A, "The relationship between servant leadership style and team performance and the performance of the men's elite league volleyball teams", Tow Quarterly Review of Sport and Motor Management, 2014, 6(22): 159-176. [Persian].

4. Bagheri, M. Ranjbar, M. H., & Tab, S, "Investigating the mediating role of collective self - efficacy on the relationship between transformational leadership and team performance (case study: the total department of education in hormozgan province) ", research in educational systems, 2016, 9(31):1-23. [Persian].
5. Beal, D., Cohen, R. R., Burke, M. J., and McLendon, C. L, "Cohesion and performance in groups: a meta-analytic clarification of construct relations", Journal of Applied Psychology, 2003, 88:989-1004.
6. Biabani, GH, Hemati, M, "The role of human performance managers on the performance of medical professionals, media studies", 2019, 13(2):42-49. [Persian].
7. Black, S.J., & Weiss, M.R, "The Relationship among perceived coaching behaviors, perceptions of ability, and motivation in competitive age – group swimmer", Journal of Sport & Exercise Psychology, 2011, 14(3) 3: 77-94 .
8. Candan, K. A, "Leadership and group cohesion: The impact of coach participation on the effectiveness of a team building intervention", Unpublished doctoral dissertation, Fairleigh Dickinson University, 2007 .
9. Carron, A, V & Bry, S, R & Eyes, M, A, "Team cohesion and team success in sport". Journal of Sport Sciences, 2002, 20(2): 119-26 .
10. Carron, A. V., Brawley, L. R., & Widmeyer, W. N, "Measurement of cohesion in sport and exercise". In: J. L. Duda (Ed.), Advances in sport and exercise psychology measurement, Morgantown, WV: Fitness Information Technology, 1985, 213-226.
11. Carron, A.C., Brawley, L., Widener, W, "The measurement of cohesiveness in sport groups, advancements in sport and exercise psychology measurement", [http://www.google.com/advancedsearch/Fitness information technology/ team cohesion](http://www.google.com/advancedsearch/Fitness%20information%20technology/team%20cohesion), 1998.
12. CHapari, L, " effectiveness of coaching on self - efficacy , team cohesion and performance in elite soccer players of iran , PhD thesis , sports science department , sports management group , razi university", 2018, [Persian].
13. Chen, M. H, "Exploring the relationship between effective coaching leadership, group cohesion, and achievement motivation in college basketball teams in Taiwan", Unpublished Doctoral Dissertation, Sport Management, United States Sport Academy, 2007.
14. DeShon, R., Kozlowski, S.W.J., Schmidt, A.M., Milner, K.R., and Wiechmann, D, "A multiple-goal, multilevel model of feedback effects on the regulation of individual and team performance", Journal of Applied Psychology, 2004, 89:1035-56.
15. Eisenberg, J., Post, C., & DiTomaso, N, "Team Dispersion and Performance: The Role of Team Communication and Transformational Leadership", Small Group Research, 2019, 50(3): 348-380.
16. Eslami, A, Barari, A., & Alavi, S, H, "the relationship between coaches leadership style with teamwork team of mazandaran province", national conference of technological sciences and sports sciences, 2016, 1: 1-15 [Persian].
17. Fakhari, H, Salmani, D, "leadership in engineering is an approach to improve management of knowledge - based start - up , economic development , specialized parking and growth centers", 2014, 35: 52-58. [Persian].
18. Festiger, L & Schachter, S & Back, K, "Social pressure informal groups a study of human factors in housing", Stanford, Calif.: Stanford University Press, 1963.
19. Grieve, G, "An Experimental Examination of the Cohesion-Performance Relationship in an Interactive Team Sport", Journal of Applied Sport Psychology, 2011, 12(1): 25-14.

20. Hagger, M., & Ahatzisarantis, N., "Social psychology of Exercise and sport", Published titles. New York, 2005.
21. Hatami, S, Eyvazi, E., & Sadeghi Brojerdi, A, "Relationship between the leadership style of coaches, integrity and motivation in the Premier League" athletic management studies, 2016, 33: 1-14. [Persian].
22. Hematinezhad, M A, SHafee Kordsholi, SH., & Hajiabadi, M, "identity of the Iranian Professional League and the behaviour of their handball on the basis of team performance", Applied research in sport management, 2017, 5(2): 61-72. [Persian]
23. Heuzé, J. P., Bosselut, G., & Thomas, J. P, "Should the Coaches of Elite Female Handball Teams Focus on Collective Efficacy or Group Cohesion?" The Sport Psychologist, 2007, 21: 383-399.
24. Hightower, J. V, "Coaching leadership behavior and team cohesion in women's intercollegiate athletic teams", unpublished doctoral dissertation, University of Houston, 2000.
25. Hoegle, M. & Parboteeah, K. P, "Creativity in innovative project: How teamwork matters", Journal of Engineering Technology Management, 2007, 24: 148-166.
26. Jahanian, R, "the knowledge and expertise required by the training managers, the Quarterly Review of Educational Management Research", 2013, 4(11):15-38. [Persian].
27. Jahfarpour, M., "Group work pathology in organizations in the country. Management Studies (Improvements and evolution) ", 2019, 27(87): 75-100. [Persian].
28. Kalani, A, KHalifeh, N., & Tayebi, S, "The Role of Cultural Intelligence in facilitating the team integrity of the Iranian Volleyball League", Shahrood Human Resource Management Journal, 2016, 2(2):105-115. [Persian].
29. Karimi mahali, GHahraman, " Study of relationship between managers ' skills and empowerment (case study: ports and sailing organization of mazandaran province), senior undergraduate, state management, evolution trend, islamic azad university, chalus"2015. [Persian].
30. Karimi, R, Sadeghi Borojerdi, S., & Yosefi, B., "Designing a communication model of trust to coach and team performance and team performance in the premier league football league", new approaches to sport management, 2019, 7(25): 37-47. [Persian].
31. Kaufman- Scarborough, C., & Lindquist, J. D., "Time management and polychronicity", Journal of managerial psychology, 1999, 13(3): 288-312.
32. Keattholetswe, L., & Maletse, L, "Coaching Efficacy, Player Perceptions of Coaches' Leadership Styles, and Team Performance in Premier League Soccer", Research quarterly for exercise and sport, 2019, 90 (1): 71-79.
33. KHalili, K. Soltani, E., & Nafar, M., "recognition of the components and indices of team performance in the iranian government, public administration", 2016, 7(1): 55-70. [Persian].
34. Liu, Min-Ling., Liu, Na-Ting., Ding, Cherg. G., & Lin, Chieh-Peng. , "Exploring team performance in high-tech industries: Future trends of building teamwork", Technological Forecasting & Social Change, 2015, 91: 295-310.
35. Mehdifar, F, Badami, R., & Meshkati, Z. , "The effect of lavender smell on sleep quality, temperament and family integrity, team integrity and performance of female Volleyball , the Quarterly Journal of Medicine Plants ", 2019, 18(1) :59-70. [Persian].
36. Menati, P, Safari, F, Rahimi, S., & Mansouri, F, "The effect of managers of early school managers on performance quality, modern research approaches in management and accounting", 2016, 3: 76-84. [Persian].

37. Moradi, M, Kozechian, H, Ehsani, M., & Jahfari, A, "Coaches' leadership style with team cohesion in elite league basketball teams", sports management journal, 2008, 8(29):5-16. [Persian].
38. Moslehi A, Dosti, M., & Safania, A M., "Considering the relationship between coaches' leadership style, team coherence and team success, case study: national futsal league, mazandaran province", sports management, 2016, 7(4): 501-512. [Persian].
39. Myers, N.D., Vargas-Tonsing, T.M., Feltz, D.L, "Coaching efficacy in intercollegiate coaches: sources, coaching behavior, and team variables", Psychology of Sport & Exercise, 2005, 6: 129-143. [Persian].
40. Nazarian Madovani, A, Mokhtari Dinaee, M., "Comparison of leadership effectiveness of sport managers, journal of applied research in sport management", 2015, 1(5): 115-126. [Persian].
41. Nazarian Madovani, A, Tondnevis, F., & Ahmad Mozafari, S A., "The effect of coach s behaviors on efficiency (efficiency) of coach and team dynamics is the main ", research in sport management and motor management. 2012, 2(18): 12-24. [Persian].
42. Peace, D. G., & Kozub, S. A, "Perceived coaching behaviors and team cohesion in high school girls' basketball teams", Journal of Sport and Exercise Psychology, 1994, 16: 83-85.
43. Rahmanpour, A, GHofrani, M., & Fahimdovin, H., "studying the relationship between emotional intelligence and team cohesion of athletes in the fifth Olympiad of female student's university students in 2012", Sport Management Journal. 2016, 7(2): 237-252. [Persian].
44. Ramezaninezhad, R, Hosseini keshtan, M., & Ehsani, M, "The relationship between coaches and team cohesion of the top league football team of iran, the olympic journal, 2010, 18(1) 1:57-68. [Persian].
45. Ramzaninezhad, R., Hoseini, M., Dadban, M., & Shafiee, S., "The relationship between collective efficacy, group cohesion and team performance in professional volleyball teams", Brazilian Journal of Biomotricity, 2009, 3(1): 31-39. [Persian].
46. Sanjaghi, M, E., "analysis of nature and dimensions of leadership of evolution, the Quarterly of Human Sciences, Alzarah University", 2002 11(37, 38): 282-312. [Persian].
47. Santos, F., Strachan, L., Gould, D., Pereira, P., & Machado, C, "The Role of Team Captains in Integrating Positive Teammate Psychological Development in High-Performance Sport", The Sport Psychologist, 2019, 31(1): 1-11.
48. SHarari, A, Goudarzi, M, Ant, Z., & Jamshidi, O, "The relationship of teamwork and team effectiveness and team effectiveness in the 11th university sports Olympiad", research in academic sports, 2014, 3: 63-76. [Persian].
49. SHarifirad, M S, Mortazavi, S, Rahimnia, F., & Farahi, M M., "implicit theory of leadership: qualitative study in iranian organization", management studies, 2017, 10(11) 1-29. [Persian].
50. Stashevsky, S., & Koslowsky, M. (2006), "Leadership team cohesiveness and team performance", International Journal of Manpower, 2006, 27(1): 73-74.
51. Stevens, D. E., "The relation between group cohesiveness and performance: integration", Psychological Bulletin, 2003, 115: 210-227 .
52. Tahami, G, Sajadi, S.N, KHabiri, M., & Elahi, A, "the relationship between leadership style and the power source of the countrys elite volleyball league coaches from players view", sports management publication, 2011, 7: 25-42. [Persian].
53. Talebi, N, Abdoallahi, F, "The relationship between coach leadership behavior, group coherence and performance of top league volleyball teams of iranian women", sports management studies, 2013 16: 63-78. [Persian].

54. Tjosvold, D., and Yu, Z., "Goal interdependence and applying abilities for team in-role and extra-role performance in China", *Group Dynamics: Theory, Research, and Practice*, 2004, 8: 98-111.
55. Torkzadeh, J. Jahfari, S., "approaches and approaches of leadership: to the world of leadership, the Quarterly Review of Development". 2013, 7(25): 91-134. [Persian].
56. Vahdani, M, Sheikh Yosefi, R, Moharamzadeh, M, Hosseini Keshtan, M., & Jalilvand, J., "The relationship between coaches leadership style and team cohesion at the 10th university Boy students sport Olympiad", *research in sport management and motor behavior*. 2013, 2 (3) 3: 69-78. [Persian].
57. Yaghoobi, A, Faraghani, M B. , "The relationship between leadership style and responsibility conditions in physical education managers of Tehran city", *sports management studies*, 2016, 28 :151-166. [Persian].
58. Zakerfard, M, Noori, A, & Soltani, E, "the effect of managers cognitive skills on the level of satisfaction and job performance of employees", *Contemporary Psychology*, 2012, 6 (1) 1 : 13-22. [Persian].
59. Zander, A. "Motivation and performance of sorts groups. In D. M. Laders (Ed.)", *Psychology of sport and motor behavior II*, University Park, PA: Pennsylvania State Press, 1975; 25-29
60. Zardoshtian, SH, KHazaee, SH, "Investigating the relationship between team cohesion and team cohesion and cooperative performance of women players in iran hockey league", *sport management and motor behavior research*, 2019; 9, (17):17-34. [Persian].
61. Zare, S, Hossein gholizade, R., & Mahram, B. "Recognition and characterization of dominant leadership pattern and its characteristics in secondary school secondary schools, Birjand, management and planning in education systems" ,2019; 12 (1) :339-368. [Persian].